

A TRĂI VIITORUL

Cînd primul lui copil n-avea decît o jumătate de zi, un șofer tînăr din Băilești a declarat foarte serios că fiul îi va ajunge doctor. Nu-i pusese încă un nume dar îi desena cutezător destinul.

— De unde ești atît de sigur ?

— N-am nici un fel de indoieli. Au ajuns și alții. Doar îi văd, doar trăiesc lingă ei. Așa e : zeci, sute au plecat de la brazdă și s-au întors intelectuali. Ce temeiuri avea să nu creadă în viitor ?

Nu pot uita un altfel de dialog, deplasat cu citeva sute de kilometri mai la dreapta, în plin Bă-răgan. Ion Spătăreanu, dîrzul, fermul președinte al cooperativei agricole din Grindu, ne arăta planurile pe următorii cinci ani. Era acolo, dominant, un element care a lipsit întotdeauna din existența lor, de a cărui absență s-au legat suferinți și ofense și al cărui nume este **Progresul**. Ei stabileau în proiectele lor ritmul acestui progres, cu calm și siguranță, ca de la un tablou de comandă cu

funcționare perfectă. Totul era un salt prodigios, ceva ca zborul unui nou Dedal, stăpîn pe sine, netemător.

— Eu planurile astea le văd înaintea ochilor mei ca și înfăptuite — spunea sentențios Spătăreanu.

— Ce garanție aveți de realizare ?

— Creșterea din fiecare an, devenită lege, îndrumarea nelipsită a partidului, forța fizică și morală a oamenilor noștri. Vorbea de o forță morală ca de o constantă sigură, mereu prezentă, mereu activă.

„În următorii ani ne vor rodi cele 100 de hectare de livezi“ — spun cei din Tîrzii-Hușilor. Pe o sută de hectare la Tîrzii au fost puși pomi. Cel care pune pomi încheie de fapt o înțelegere tacită cu viitorul. El știe cînd va culege roadele și mai ales — și ceea ce este important — că el le va culege, că nimeni nu-i mai poate uzurpa dreptul acesta cîștigat și consfințit azi pentru totdeauna. La Tîrzii cînd și-au luat întiași dată soarta în miini, au cuprins printre altele cu ochii colinele sterpe și-au văzut pe ele înflorind pe rînd caișii, merii, prunii.

Așa cum se întimplă aeeva acum.

E o desfătare să-i vezi cum circulă pe traseele viitorului pe niște oameni care se speriau de ziua de mîine. Nu mai departe decît acum 10 ani, Ion Negoită, președintele C.A.P. din Pechea, mărturisea dus pe gînduri că moșia lor e mică față de populație, că trebuie căutate soluții de fertilizare pentru a face din pămîntul acesta — atît cît e — sursa principală de prosperitate. Au trecut zece ani și ne-a fost dat să auzim că cei din Pechea se joacă

cu milioanele, că au trecut impasul, că au făcut din pămînt ce au visat. Acum, după atîta vreme, același Negoită dezvăluie ca pe o taină scumpă că el vedea ziua asta, că a fost învățat comunist fiind, să deslușească din faptele prezentului, chipul viitorului.

Tot în Galați, într-o comună a cărui nume e Cuca, circula odată un cîntec de lume :

„...Sintem din Cuca / Unde-i mămăliga cît nuca / Și-o păzesc doisprezece cu măciuca“. Cîntecului i-o fi fost mamă, deopotrivă, mizeria și-o surdă inverșunare. Poate cîntecul a sunat altfel, dar el a sugerat tablouri similare la Oasele, la Tuluțești, la Șivița. La Șivița, unde de pe 350 de hectare smulse din bălți s-au scos 5 000 kg porumb. De sub Brateș, pe care l-or fi ocolit negreșit în vechime chervanele cu pește ale lui Petru Rareș, s-a ivit un pămînt nou, de pe care urmașii „pescarului“ au scos producții nebănuite. Dealurile de aici tot ei le-au tatuat cu terase. A fost o operație vastă, tot un asalt al viitorului, cînd au început acțiunea. Dar ea a fost precedată de nesfîrșite clarificări și explicații la cămin, la serile de calcul. Cu plai vazul pe hirtie, cu creta pe tablă, inginerii și profesorii au închipuit curbele de nivel pe care oamenii au trecut mai tîrziu cu plugul și sapa.

Aici și pretutindeni s-a schimbat astfel natura moștenirii țărănești. Înainte își treceau din generație în generație necazurile. Acum își lasă moștenire dealurile cu arhitectura lor măreață, mașinile, turmele de vite, acareturile.

Dar mai presus de toate încrederea în ziua de mîine.

Lacul Roșu

DIN SUMAR:

■ ÎN PAG. A 3-a

POPAS LA JARIȘTEA

de Viniciu GAFIȚA

■ ÎN PAG. A 4-a

PODUL

povestire
de Lucian CURSARU

■ ÎN PAG. A 6-a

ECLIPSA DE SOARE DE LA 20 MAI 1966

de
Matei ALECSESCU

INTELECTUALII SATULUI

Cine n-a auzit de Ardușat? Așezat pe malul Someșului, la una din largile sale cotituri, Ardușatul urcă din albia riului pînă în virful unui deal. Faima comunei i-a adus-o întâi și-ntîi cooperativa agricolă de producție, una din cele mai bogate din raionul Șomcuta Mare. Apoi hărnicia oamenilor, care este de fapt o „cauză” a bogăției cooperativei. Dar mai sînt și alte motive pentru care Ardușatul este vestit.

Cu acele „alte motive” a început discuția noastră aici. Primul dintre ele este corul căminului cultural care în această vară împlinește vena-bila vîrstă de 65 de ani. Nimeni nu știe cîte concerte a dat și la cîte spectacole a luat parte în această lungă viață a sa dar toată lumea știe că pentru valea Someșului și a Chioarului el a fost o formație de prestigiu. Și este și azi cînd și comunele învecinate au formații similare. La ultimul concurs — al VII-lea — al echipelor artistice de amatori corul ardușatenilor — dirijat de Valentin Băințan — s-a clasat pe un loc fruntaș pe țară.

La același concurs brigada artistică de agitație a ocupat locul I pe regiune cu textul profesorului Alexandru Codreanu și îndrumarea Elenei Brălosin.

Bogata activitate cultural-educativă

de masă desfășurată la Ardușat i-a adus căminului cultural cu un an în urmă titlul de cămin fruntaș pe regiune. Toate acestea sînt desigur amintiri frumoase.

Dar ce se întîmplă azi cu corul, cu brigada de agitație, cu întreaga muncă culturală?

Corul și-a îmbogățit repertoriul cu noi piese — pe măsura creșterii sale posibilități. Dirijorul Valentin Băințan — astăzi metodist al Casei regionale a creației populare — vine de la Baia Mare la toate repetițiile cu entuziasmul primei tinereți.

Dar brigada de agitație? Brigada pregătește un nou program dar „în general” ea nu s-a mai prezentat în fața publicului „de pe vremea concursului”. Propaganda prin conferințe? „Așa și așa”. Munca cu filmul de asemenea.

Răspunsurile la întrebările de mai sus au fost date cu jumătate de gură. Tonul lor m-a făcut să mă gîndesc că acești oameni — în majoritatea lor tineri — trăiesc din amintiri, din niște succese frumoase dar trecute, că activitatea căminului cultural se desfășoară oarecum în virtutea inerției.

Să fim bine înțeleși: la Ardușat se muncește și astăzi pe linie culturală dar...

— Sezonier, completează cineva. Ceilalți interlocutori interesați în problemă își spun și ei părerea. O transcriem: Ioan Cormos, directorul căminului cultural: Adevărul este că putem face mai mult. Obişnuim însă să ne plîngem de spațiul căminului și al bibliotecii care au devenit necores-

punzătoare, de lipsa sprijinului nu știu cui etc. Se poate face într-adevăr mai mult, dar neapărat cu pasiune. Avem nevoie de un aport mai masiv al intelectualilor.

Vasile Cornea, profesor: Aș vrea să fac o completare: materialele documentare, planșele, diafilmele pe teme științifice sînt necorespunzătoare. Țăranii cooperatori au depășit stadiul în care cereau explicația științifică a simplelor fenomene din natură (pentru care avem material documentar berechet) și îi pasionează, de pildă, problemele cuceririi Cosmosului, pentru care nu avem. Cît despre brigada științifică de la raion, ea ne-a vizitat în întreg anul 1965 o singură dată.

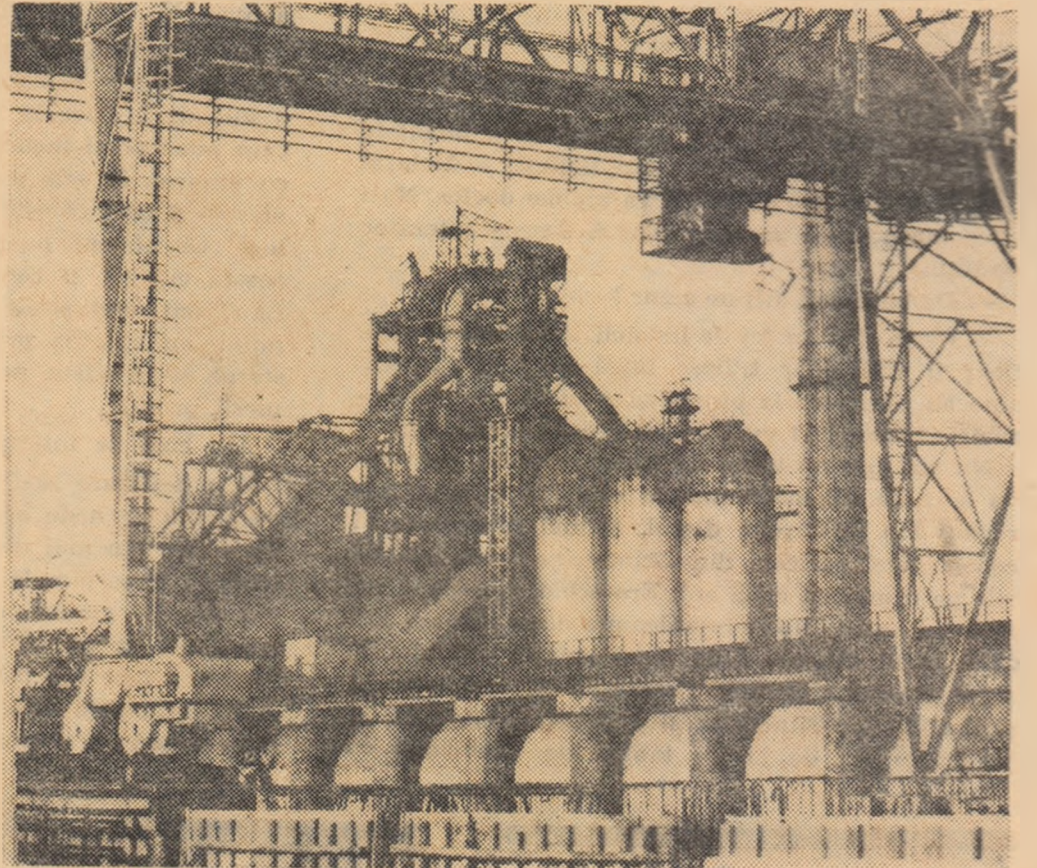
Valer Simon, profesor: Aș adăuga ceva despre calitatea acțiunilor. Creșterii exigențelor cooperativelor agricole trebuie să-i corespundă o creștere calitativă a formelor activității

cultural-educative. Nu mai e destul să faci o acțiune pentru a o putea trece apoi în caietul de evidență a activităților zilnice. Trebuie s-o faci și bine. (Păcat că nu dă exemple. — N. A.)

În Ardușat există suficiente forțe culturale — spunea directorul de cămin Ioan Cormos. Cei prezenți aici, astăzi-seară, sînt numai o parte din ele. (Este vorba de intelectualii care au participat la discuția amintită).

Contribuția lor la viața culturală a satului trebuie să fie din ce în ce mai mare și de mai bună calitate. Le-o cer țăranii cooperatori din Ardușat avizi de cultură. Dar și pentru că tradiția Ardușatului obligă.

Valentin MUNTEANU

Combinatul siderurgic Hunedoara —
(Vedere parțială)

CARNET CULTURAL HUNEDOREAN

• Cu prilejul celor două competiții de masă — „Portul, cîntecul și jocul așa ca pe la noi” și „Festivalul primăverii” — organizate în cinstea celei de a 45-a aniversări a P.C.R., au ieșit la iveală nenumărate talente noi. Astfel, dintre interpreții foarte tineri, s-au afirmat surorile Rodica și Maria Ursu, în vîrstă de 6 și 7 ani, din satul Răchita, la fel de bune și ca dansatoare și ca soliste vocale, fluierașul Cătălin Coman, școlar din satul Purcăreți, Ghibu Maria (6 ani) din comuna Pianul de Sus, cîntăreață de muzică populară și ușoară, Anghel Liliana (6 ani) din comuna Cristur, excelentă dansatoare și solistă vocală etc. Dintre vîrstnici, a impresionat solistul vocal Gheorghe Berea, în vîrstă de 83 ani, din Pianul de Sus, talent neștiut pînă acum, care interpretează cu suflet cîntece vechi, pe cale de a fi uitate.

• La căminele culturale Lunca și Bălata se desfășoară zilnic cel puțin o manifestare cultural-artistică, deși în aceste sate există numai cîte un cadru didactic.

• Emisiunile locale transmise de centrul de radioficare Iliș, abordînd în forme atractive probleme care îi interesează pe co-

operatorii agricoli și pe salariații din comună, sînt ascultate de către abonați cu viu interes. O dovadă: aproximativ o treime dintre abonați și-au cumpărat în ultima vreme aparate de radio, dar păstrează în continuare difuzoarele pentru a putea asculta „ora locală”.

• Comuna Păuliș deține un record care-i face cinste: în nouă din cele zece sate ale sale (al zecelea fiind de fapt un cătun cu 25 de numere) activează una sau două formații artistice de valoare. La Festivalul biennial de teatru „I. L. Caragiale” comuna Păuliș a participat cu nouă formații, iar echipa de dansuri din satul Sulighete a fost cooptată în ansamblul folcloric raional.

• La Poiana Sibiului funcționează un interesant muzeu pastoral. Recent, a fost organizată aici o „Săptămîna a muzeului” în cadrul căreia poienarii au adăugat vechilor exponate o seamă de obiecte de mare valoare documentară cu privire la trecutul acestei străvechi așezări de păstori: unelte, piese vestimentare, zapisuri, scrisori ș. a.

N. C.

NOTE DE LECTURĂ ION BĂNUȚĂ: Lacrima diavolului

Prima impresie pe care și-o lasă lectura recentului volum de poezii al lui Ion Bănuță este aceea a unui poet stăpîn pe uneltele sale, concentrat atît de mult asupra versului încît nu lasă să pătrundă nici cea mai mică licență, uneori în dauna naturalului.

Cu vîzul și auzul extrem de sensibile, tocmai de aceea aplecat mai mult spre descriptiv, poetul se introduce în centrul obiectului descris încercînd să-și acordeze ca pe o vioară sufletul la sentimentul general al peisajului: „Copacii negri parcă au murit / trufia le-a rămas stingheră-n cer / și, îmbrăcați în coji subțiri de fier, / călugări par în rugăciuni la schit. / Văd ploaia-n primăveri sub vînt / cum plînge-n rînilor din vremuri reci, / copacii rid în umbre de poteci / suind conturu-n frunze din pămînt. / De strălucirea ploii mă-nșior, / orgia de argint mă spală-n zări / port creșterii din veacul meu cîntări, / și rînilor de ape vii mă dor”. Uneori este prinsă în cîteva versuri o gamă întregă de sentimente ce se leagă unele de altele tot cu ajutorul elementelor naturale cum se întîmplă într-un catren sugestiv intitulat Apa liniștită: „Luna bea din vadul morii / apa liniștită și-a mea. / Lingă codrul de neliniști / a căzut o rîndunea.”

Cotidianul, mai ales cel urban, nu-l poate lăsa indiferent pe poet; el admiră și definește totodată anotimpurile bucureștene, se plimbă pe străzi cărora le speculează denumirile, căutîndu-le sensuri generalizatoare: „În strada Prieteniei / din București / se strînge Universul tot. / Aplaudați-o!”

Mai puțin înclinat spre meditație decît alți colegi de generație, o realizează totuși, printr-o recunoaștere tacită a trecerii imperturbabile a timpului și printr-o introspecție adîncă a Eului său poetic: „Dar gîndurile cum să le mai torc? / Le-adun în mine, le întorc, / le răsuceșc în borangic, / și scot imagini din nimic”. Mai mult, Ion Bănuță se autodefiniște în același ciclu de meditații (Memento mori): „Eu sînt acel ulcior de lut bogat / și n-am uitat infernul răsturnat: / mă umplu din fîntîni de ape vii / și numai anii-mi dau melancolii”.

Laurențiu ULICI

De la Asociația Bibliotecarilor

Între 10—12 mai s-a desfășurat, în aula Bibliotecii Centrale Universitare, sesiunea de comunicări și referate organizată de Asociația Bibliotecarilor din Republica Socialistă România.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de prof. dr. docent Victor Chereșteșu, președintele Asociației Bibliotecarilor din Republica Socialistă România.

Au mai vorbit Nicolae Mironescu, lector universitar, directorul Bibliotecii Academiei, despre „Cercetarea științifică și bibliotecile”, Atanase Lupu, șeful Serviciului Metodic din Biblioteca Centrală de Stat, despre „Rolul bibliotecii publice în culturalizarea maselor”, Mihai Ianculescu, directorul Bibliotecii regionale Banat, despre „Propaganda literaturii social-politice în bibliotecile publice”, Dumitru Zamfir, directorul Bibliotecii regionale Dobrogea, despre „Contribuția bibliotecii publice la propaganda agrotehnică de masă și la informarea specialiștilor din agricultură”, Constantin Păunescu, șef de sector la Institutul de științe pedagogice, despre „Rolul lecturii în formarea trăsăturilor morale ale cititorilor” și alții.

Hai să ne-mpăcăm, măcar că nu ne-am certat niciodată.

Și tovarășul Constantin Cazacu dă exemplu, ridicând primul pahar cu vin adus chiar atunci din pivniță.

După „împăcare“ încep întrebările pe care gazda noastră le ghicește parcă dinainte deoarece ne dă dintr-o răsuflare datele care ne interesează :

„Cooperativa agricolă de producție din Jariștea, raionul Focșani, a fost înființată în 1952. Are 2 373 ha suprafață totală, 2 233 familii și 3 172 brațe de muncă. Averea obștească a trecut de 27 000 000 lei iar în anul trecut venitul a fost de peste 26 milioane. Valoarea zilei-muncă s-a ridicat în 1965 la 37 lei numerar, la care s-au adăugat 3 kg. porumb, 1 kg. griu...”

Președintele ne-a vorbit astfel aproape jumătate de oră despre realizările celor din Jariștea. Pauze n-a făcut decât de două ori ca să ne mai „împăcăm“ cu câte un pahar de vin. Când îl întrerupem și îl întrebăm despre el, tot elanul verbal îi scade.

— Păi... eu... am 43 de ani, sînt sănătos și... cum mă vedeți.

Arată cu mîna camera în care ne-a primit. Avem ce vedea. Pe perdeaua de borangic a ferestrei sînt prinse șapte decorații printre care atrag privirile în mod deosebit Ordinul Muncii cl. a III-a și a II-a.

— Cooperativa are Ordinul Muncii clasa I și o serie de medalii, ne lămurește președintele văzînd încotro ne stăruie privirile.

Pe plita rămasă de multă vreme fără întrebuințare e o cutie de ambalaj pentru televizoare.

— Da, ne-am luat și noi televizor. Ieri l-am instalat. Știți, în sat erau foarte multe televizoare, peste 270, și ne-am gândit să ne luăm și noi. Oamenii își iau acum televizoare mai mult decît aparate de radio.

POPAS LA JARISŢEA

Facem, mai departe, ocolul camerei cu privirea. O mașină de gătit, un aragaz.

— Din astea avem foarte multe în sat. Nu le mai știi numărul. Sînt tare bune, mai ales vara, cînd vîi de la cîmp. Economice, rapide...

A sosit Stelian Cazacu, elev în clasa a treia și pionier. Vrem să întrebăm ce note are, ce dorește să urmeze după ce termină școala. Președintele bănuie și ne dă alte lămuriri, pe care le socoate, desigur, mai importante :

— Am făcut școala nouă, de opt ani, în centrul comunei. Dar trebuie să mai facem una. Să aibă toți copiii școala aproape, să învețe în bune condiții.

De afară este strigat de soție, care discută ceva cu lucrătorii ce refac canalizarea.

Președintele ne lămurește :

— Aceasta e una din problemele importante ale satului : canalizarea. Noi, aici, schimbăm o țevă veche. Dar principalul e să introducem canalizarea în întregul sat, să o aducem la nevoile actuale ale țaranului, care consumă acum mai multă apă pe care ar dori s-o aibă cit mai la îndemînă și în cantitate suficientă.

— Care e secretul succeselor cooperativei din Jariștea ?

— Nu e nici un secret. În zilele noastre munca aduce belșug. Avem în cooperativă 3 ingineri și 2 tehnicieni. În fiecare an înlocuim via veche pe cite 100 ha. Pînă în 1975 vom înlocui cu soiuri noi, mai productive, toată suprafața. Apoi, alegerea cadrelor de conducere. La noi, cel mai tînăr brigadier a împlinit patru ani de cînd îndeplinește această muncă. În fine, aș spune organizarea muncii. În fiecare duminică dimineață și joia după-masă ținem ședință pentru urmărirea îndeplinirii sarcinilor. Urmăm indicațiile partidului și nu se poate să nu ajungem la rezultatele bune.

— Și problema dv. cea mai importantă ?

— A mea ? — se gîndește președintele. Da, este una care mă preocupă în zilele acestea. Și nu numai pe mine, pe toți membrii cooperativei noastre. E vorba de executarea tuturor lucrărilor agricole curente și să le facem în condițiile cele mai bune cu putință.

Și acum hai să ne mai împăcăm o dată, tovarăși, că lucrările se vor face așa cum am hotărît. De asta să fiți siguri.

Viniciu GAFIȚA

TINEREȚEA LUI DUMITRU CRISTEA

La început suprafața întinsă de 128 ha care poartă azi numele pretențios de Centrul experimental Cucorâni (secție a Stațiunii experimentale Suceava) a fost... o parcelă. Nu vă vine să credeți dar așa a fost. Pe această parcelă învățătorul Dumitru Cristea întirzia ceasuri întregi cu elevii săi făcînd experiențe. Acestea clarificau expunerile teoretice de la curs, urmăreau trezirea interesului științific la elevi. Se vede că pasiunea pe care dascălul Cristea a pus-o în treaba asta a adus repede laima parcele experimentale. Ea a devenit, cum am spus pentru experimental învățătorul pensionar Dumitru Cristea, la cei 70 de ani este șeful acestui centru. E dovada prețuirii unor merite.

— Ce experiențe faceți ? — I-am întrebalt.

— Din cele care răspund problemelor pe care le ridică dezvoltarea agriculturii la noi în comună.

Activitatea centrului este, așadar, bine orientată. Aici s-au făcut experiențe pentru deținerea însușirilor grîului roșu de Botoșani și a condițiilor lui de adaptare. Se mai fac studii comparative cu soiurile A 15, Cenad 117 și Odvos. Se urmărește stabilirea perioa-

dei de vegetație și rezistența la intemperii.

Concluziile experiențelor devin în curînd un bun al unităților agricole din regiune. În ciuda vîrstei Dumitru Cristea întirzie ore întregi la masa laboratorului încărcat cu toată aparatura necesară. Se fac și experiențe destinate hortipomiculturii. Livada centrului e un colț de rai. Sînt 70 000 de pomi (de acum o mică pădure). Merii și peri, smochinii și migdalii, cașii și prunii cresc laolaltă. S-au adaptat perfect aici specii aduse de departe. Rezistă climatei sucevene pînă și castanul comestibil. E rezultatul unei trudnice munci de adaptare la condițiile de climă și sol, care se desfășoară la acest centru de 6 ani încheiați. Călduza noastră ne duce la cașii rezultați din prunul Bardoșa și soiul de cais Ize!

Trecem în cele din urmă la parcela trandafirilor. Și aici se fac experiențe. În curînd vor veni trimișii de la gospodăriile de stat și cooperativele agricole să ceară staturii și butași de pom și flori. Asta-i cea mai mare bucurie a lui Dumitru Cristea. Știe că tot ce a făcut aici va rodi în atîtea locuri.

Cornel ARMEANU
corespondent voluntar

La cooperativa agricolă de producție Greaca, raionul Oltenița, se execută prima prașilă la cultura florii-soarelui

PROMOTORI AI NOULUI

1 HECTAR = 300 MII LEI
VENITURI

Printre cooperativele agricole care și-au construit în acest an sere tip solar, se numără și cea din comuna bănețeană Peciul Nou. Solarul din folii de polietilenă al acestei unități ocupă o suprafață de patru hectare, pe care se cultivă roșii timpurii, ridichi și salată. Fiecare hectar cu trufandale va aduce un venit anual de cel puțin 300 mii lei.

Legumicultura, deși practică pe nici a zecea parte din suprafața arabilă a C.A.P. Peciul Nou, va asigura anul acesta o treime din veniturile planificate. Și aceasta, datorită în primul rînd solarului.

VIE NOBILĂ PE TERASE

Întinse terenuri în pantă din raionul Adjud au salutat primăvara aceasta în straie noi. Cooperatorii agricoli au desfundat

pămîntul sărac și pietros, amenajînd, pe 540 de hectare, terase ce încîntă ochiul cu simetria lor. Pe aceste trepte a urcat mindră via nobilă aducătoare de venituri mari. Planul de plantări a fost depășit cu 19 hectare. În întrecerea de a face să rodească ponoarele, s-au evidențiat membrii cooperativei agricole din Corbița care au plantat cu vie nobilă peste 80 de hectare, cei din Păunești (60 ha) și cei din Căbești (59 ha). De altfel, plantatul viței de vie s-a încheiat în întreaga regiune Bacău cu depășirea prevederilor inițiale.

Acțiunea de valorificare a terenurilor în pantă continuă și în prezent, prin amenajarea de noi terase pe care vița de vie va fi plantată la toamnă. Rodul se va ivi peste cîțiva ani, dar oamenii își fac de pe acum calcule privind creșterea veniturilor. Practicată pe foste terenuri sterpe sau slab productive, viticultura va avea o pondere importantă în economia raionului.

Noutăți din agricultură

În momentul de față își face loc o metodă modernă de irigare și a-nume aceea prin care a-ducțiunea și distribuția apei se fac cu ajutorul conductelor îngropate în pămînt. Apa sub presiune circulă prin tuburi confecționate din beton precomprimat, azbociment ori oțel. Din loc în loc, de-a lungul conductelor, există hidranți unde se instalează agregatele de irigat. Aplicînd această metodă de irigație se elimină risipa de teren, specifică la canalele deschise, și nu se pierde apa. La noi în

țară această metodă este folosită pentru prima oară la G.A.S. Lița, regiunea București, unde se vor amenaja pentru irigat 5 200 ha, și la Stațiunea experimentală Valea Călugărească, unde se vor iriga 340 ha cultivate cu viță de vie.

Zilnic piine proaspătă

La Basarabi, raionul Calafat, într-o clădire mare construită într-o manieră orășenească, elegantă, ființează brutăria cooperativei agricole de producție. Înăuntru e o curățenie exemplară. Mozaic și faianță peste tot. Cuptoarele sînt in-

călzite cu injectoare moderne. Brutarii Tudor Colțan, Agapia Minea, Ștefan Fundulu și Maria Nagheș, țărani cooperatori școlarizați la brutăriile din Calafat, îmbrăcați în halate albe imaculate, frămîntă aluatul și coc piinea cu deosebită atenție și măiestrie. Tot utilajul e nou aici, ca și îndeletnicirile acestor oameni și obișnuințele noi ale celor din Basarabi.

„De cînd avem brutărie (ne spune responsabilul Antonie Popa), femeile sînt mai libere și în case există piine proaspătă în permanență. Sistemul e simplu. Lasă omul la cooperativă o anumită cantitate de grîu și ridică zilnic piine proaspătă de la brutărie“.

PODUL

Apele veneau tot mai negre dinspre munte și covata riului se umplea ca un aluat care crește fără zgomot și deodată te pomenești că va începe să se reverse. Mai întâi, riul înghițise limbile mari de nisip pe care copiii se prăjiseră la soare toată vara; apoi a început să lovească în rădăcinile putrede ale sălcilor, să rupă malurile nisipoase și slabe. Fusese o vară ucigător de caldă, iar grădinarii cooperativei agricole abia mai avuseseră cu ce să ude legumele. Pe urmă, căldura pieri pe nesimțite și la munte începură ploile. Apa se făcuse mai rece, venea mihoasă aducând pomi și o dată o salcie trecuse plutind singură ca o luminare. De când apa era rece, nici femeile nu mai veneau cu rufe la mal, să le mîngîie soarele și să se încălzească în jos, la răchii, țipînd subțire, bucuroase că se răcoresc.

Acum la riu mai aleargă doar copiii, să-l privească cum crește zgomotos și înspumat și cum se aruncă minios în maluri. Munții se văd în zare albicioși, aproape de cer, și copiii știu că dacă ar porni pe apă ar ajunge pînă în inima lor de piatră. La riu îl găsesc întotdeauna pe moș Achim, podarul. Cînd nu are pe cine trece, bătrînul împletește coșarci din nuiele

în fața casei, femeia și-a deschis ochii mari, albaștri ca lumina cerului și o rumeneală suavă a urcat pe figura ei. În locul salbei, de care n-a întregat, și-a pus mărgele de sticlă roșie, apoi basmauă cu flori. Și-a strîns fustele largi și a urcat în căruță.

Era în dricul toamnei și ploile nu începuseră. Se fugăreau ultimele zile frumoase, cu dimineți brumării și nopți stinse, oboșite. Din singurătatea de unde a plecat nu l-a văzut nimeni. Pe atunci oamenii aveau și alte griji decît să cerceteze ce face podarul acela pripășit și nevasta lui bălaie. Achim s-a dus pe drumul spre pădurea Turcuțului, călcînd greoi pe nisipul uscat și moale. Casa lui se făcea tot mai mică, se încovoia și nu i-a mai zărit decît briul albastru. Apoi drumul a cotit și a descoperit în ochii femeii lui lacrimi. Tăcea dar își mușca, mereu, buza de sus, ușor răsfrîntă. Plecaseră fără să știe unde, pentru cît timp...

Peste o săptămînă sau două Achim s-a întors tot pe drumul dinspre pădure, de parcă fusese după hribi sau numai așa, într-o doară. Oamenii nu și-au dat seama decît după un timp că e singur în casa lui de pe mal, că femeia cea bălaie plecase luînd cu ea și glasul, și orice bucurie.

Desen de Liana PETRUȚIU

fragede de răchită. După ce termină două coșarci, pornește în sat să le vîndă și atunci degeaba, trebuie să aștepte răbdător la mal. Dacă le-a vîndut, se duce drept la magazin și-și cumpără tutun și rachiu.

Podarul locuiește singur în căsuța de pe mal. Cei vîrstnici spun, cîteodată, cînd bătrînul nu-i de față, povestea lui. Achim se pripășise prin sat de flăcău. Venise cu o manta soldățească, cum nu mai văzuseră la nimeni, și în cîteva săptămîni își făcuse căsuța de pe malul riului. Cînd au pus acolo pod pe otgoane, nimeni n-a găsit că-i alt podar mai nimerit decît el. Ziua și noaptea, dacă îl sculau, Achim ieșea din căsuță și pleca cu podul fără să spună o vorbă de nemulțumire. Trăia din simbria pe care i-o dădea primăria. Că altfel pămînt avea puțin, doar în jurul casei. Apoi, cînd era destul de tomnatic, și-a ales pe tăcute o nevastă bălaie și frumoasă, care nu-i ieșea din cuvînt. N-au avut norocul să trăiască mult împreună. Poate o vară și o iarnă și iar o vară. În '40 nevasta nu vroise să rămînă acolo și-l rugase în genunchi să plece în refugiu, așa cum făceau destui. Se zice că Achim n-ar fi vrut, se obișnuise cu locul, cu oamenii, cu satul. Chibzuia că în altă parte poate nu e nevoie de podar și el altceva nu știa să facă. Pe urmă, nevasta abia născuse și nu era vremea de pornit la drum cu două gemene. Se gîndea la asta cu o strîngere de inimă cumplită; erau toate fragede și plîpînde iar drumul lung.

Dar femeia nu s-a lăsat. S-a ridicat de pe patul ei de lehuzie, galbenă și vlăguită, cu ochii albaștri imobili, cu dinții încheștați de dureri și a început să-și strîngă lucrurile. Se pregătea de drum. Fetițele plîngeau, în covată, ca niște mițe fără puteri. Femeia se ducea repede, picotea lîngă ele, apoi, după ce le potolea, pornea iar să strîngă. De mila ei, de teamă să nu se betească la miște, Achim a pornit în sat. Pielea obrazului său tîbăcită și aspră se umpluse de zbircituri negre într-o singură zi. Cu banii care-i avea și cu salba femeii a cumpărat o căruță și un cal de la Feneșan, așa ca pentru un sărac. Cînd l-a văzut cu căruța

A încercat Feneșan să întrebe ce-a făcut cu calul și căruța, unde-i sînt nevasta și copiii, dar Achim n-a vrut să scoată nici un cuvînt. Parcă se prăbușise într-o peșteră, se troienea în tăcerea lui uriașă. Pe jandarmii cu pene de cocoș nu i-a interesat nici atît și l-au lăsat la rostul lui. Era un om prea mărunt, ca și căsuța lui coșcovită și singură, biciuită de vînt, de durere. A venit o toamnă rece și umedă, băteau vînturi și ploii nesfîrșite. Apoi zilele s-au dus mereu...

De atunci Achim podarul s-a uscat repede, ca un om căruia îi betegești rădăcina. Viscolul acelor surpări neștiute l-a albit. Altă femeie nu și-a mai adus în casă, deși au umblat cîte unele pe la gardul lui, că și femeile sînt de toate felurile, ca perele.

Copiii vin întotdeauna la Achim. Le place lîngă apă, se joacă pe pod, se scaldă pe la mal căutînd raci. Dacă-l găsesc cînd e băut, Achim le cîntă din solz ca toate păsările. Tot el le face fluieri din soc și pușcoace, îi lasă să intre în bălătură și ei îl privesc cum taie dovleac cu barda pentru mangalițe, cum pune crumpi la fier, cum răzuie ceanul de coleașe, căci dacă n-are femeie pe lîngă casă el nu coace pîine la cuptor.

Podarul are locurile lui unde pune undițe și borșul de pește aburește des pe plită. Cîteodată copiii primesc cîte un blid de ciorbă de pește, că-s pofticioși, și ei mînîncă în jurul lui cu bucăți mari de coleașe și rid din te miri ce umplîndu-i casa. Achim se trage deoarte, lîngă polițe, și-i privește cu frică, să nu plece și să-l lase iar singur. Uneori, împreună cu băietanii vin și fetițele lui Timoteia; sînt amîndouă bălăioare, cu chipul alb și cînd le vede din umbra lui simte cum genunchii și pieptul îi amorteșc ca la un mort.

Cîteodată adoarme așa, lăsînd casa pe mîna copiilor. După ce se joacă pînă se satură, copiii pleacă pe la casele lor. Ușa și lucrurile rămîn vraiește. Mitru al Nuțului, care are unsprezece ani, îi înjură rău pe ai mici că lasă casa vraiește. Tot el se uită dacă focul e stîns, dacă cenușa e fără putere, să n-o spulbere vîntul și s-aprîndă coperișul de paie sau gluga de tulei.

Mitru al Nuțului nu știe nici el ce are bătrînul în sufletul său amortit, dar îi place să stea pe lîngă el, să-l ajute, să-i audă vorba.

— Te-oi face podar în locul meu, Mitrule!

— M-oi face, moșule.

— Placu-ți?

Băiatul nu știe dacă asta-i place cel mai mult dar îi se pare o treabă bărbătească, ca și cum ai umbla cu vaporul. Și-apoi pe malul apei e frumos, te scalzi în soare și în apă, prinzi pește, faci borș. E mai altfel decît la iugăre. Doar că e și prea mare singurătate.

— Tot un drac îi! răspunse și bătrînul simte că în sufletul băiatului e încă o involburare de gînduri ce nu s-au lipezit.

De la o vreme se vorbește că lîngă fabrica cea nouă la vale, s-ar face un pod mare de fier, să nu-l mișce apa ca pe altele. Cică inginerii cei mari au și întocmit planurile. Mitru știe că atunci drumul mai scurt i-ar mîna pe oameni la podul de fier, așa cum te duc la o fîntînă cu apă limpede și rece. Oare bătrînul ce va face? se întreabă cutremurat și își închipuie cum îl va ajuta el, și cum bătrînul, bineînțeles, va spune la toți cu fața udă de lacrimi: Mitru al Nuțului e singurul suflet care îl ține pe lume.

— Oamenii mor ușor, moșule?

Achim sapă crumpii și privește în jos.

— Dacă-i gol pe dinăuntru omul se stinge ușor. Că o țigară.

Băiatul mai are o întrebare și nu știe cum să o pună

— Omul poate să moară de un blestem, moșule?

Achim sfarmă pămîntul uscat și albicios. Cînd cite un bulgăre mai mare îl freacă între degetele aspre, cu pielea crăpată și neagră.

— Dumneata ai blestemat pe cineva? stăruie băiatul.

Oftează cu obidă și-și șterge nasul.

— Eu? Pe nimeni. M-a blestemat soarta să-mi pierd sămînța... Nu-i de-ajuns?

Lui Achim cutele i se înnegresc și ochii îi ard înfrigați, plini de durere. Habar n-are ce vorbește satu Muncește, și cînd nu muncește fumează domol. Dacă vin copiii se uită la ghidușile lor și-l umplu simțămînte mînte ciudate, parcă un peștișor argintiu îi înțepă inima.

Și lui Mitru îi pare rău că a ajuns cu întrebări aici și clatină din cap intristat că oamenii mari pot să se comporte ca niște copii fără mînte. Apoi își aduce aminte de altceva și zimbește vesel... A văzut cîțivi șoareci slăbănogi, chîcîind și e hotărît să facă ordin să nu-i lase să cotrobăie mai tîrziu prin oalele și strîchinile bătrînului.

— Ți-oi aduce mițul nostru.

— La ce, feciorule?

— S-or prăsi șoareci. Se joacă și nuntesc toată ziua în glugă.

— Eu nu-i aud. M-oi fi betegit la urechi.

Mitru se uită lung la el, nu-l crede beteag, iar hotărîrea nu și-a schimbat-o. Nu se poate opri să-l laude.

— E un miț fain. Le troznește el oasele...

Rid împreună, după care bătrînul își șterge miin pline de pămînt și pornește la pod. Pe malul celălalt îl așteaptă oameni. Are niște miini negre cu unghi rupte, grele și aspre ca un bolovan.

Tot drumul cît trec pînă acolo și înapoi Mitru al Nuțului se uită cu dragoste la miinile acelea ca la ce neînchipuit de frumos...

Lucian CURSĂRU

SUB STELE MII...

Prin nopți auzi cum cresc pe cîmpuri grădini
cu o adincă, vie răsufflare,
cînd trece calm pe boltă Carul-Mare
peste carpaticele culmi silhuite.

E-n oameni cite-o stea, în fiecare;
așa puteau spre tot ce-i clar să suie,
așa puteau cătușa s-o descuie —
și-n cînt partinic au zdrobit răzoare.

Sub stele mii, în vînt de libertate,
talaze-s holdele, visînd combine...
corăbii ale patriei bogate.

Cînd soarele, cîntînd, cu zorii vine,
pe drumuri largi cu Făt-Frumos străbate
că are-același drum cu noi, spre bine.

George DEMETRU PAN

de ani de la naștere

Emil ISAC

Acă nu părăsea lumea noastră în urmă cu 12 ani (la 25 martie 1954) admirabilul om și cetățean Emil Isac — poetul cu inima generoasă — îmbogățit lirica noastră a o jumătate de veac, ar fi im- anul acesta, la 17 mai, 80 de ani. și proza lui — literară și arti- — au constituit un protest nein- împotriva asupririi naționale și precum și un continuu îndemn prietenia între poporul român și statele conlocuitoare. Mai tir- demascat fără oruțare pe așiță- război și a combătut fascismul. e ce opera acestei reprezentative alității a însemnat o părțică din nța Ardealului, unde poetul s-a a creat și a militat.

În copil, când am auzit în casă îi în jurul acestui nume: Emil era vorba și de o maică. Mulți ani rziu, am situat și identificat acea ie. Ea era iscată de un susținut prin presă împotriva piesei sale n act. Maica cea tină. Prin ori- atea subiectului și a tratării lui trui acei ani — piesa de mici di- uni a lui Emil Isac tulburase sies- ritelor conformiste, anchilozate și clișee. Despre această piesă, iale scrisese, din Berlinul exilului bluntar, autorului ei: „Iubite a- eu mare bucurie am aflat că Mai- tină este o strălucită promisi- log cu stăruință pe tinărul autor te a o îndeplini și să nu se în- a un moment de dragostea mea ească, pe care se poate rezema cu ere oricind“.

adevărată mea întâlnire cu scri- Emil Isac s-a făcut în paginile Socialismul în 1919, pe cind elev în ultimele clase de liceu la Basarab și urmăream, cu înfri- în acel cotidian, romanul de an- ie. În anul 2000 de Bel-Ami, pu- în foileton. Atunci am citit în- ul articol al lui Emil Isac Lite-

rații și socialismul. Da, acest om, pe a- tunci foarte puțin cunoscut în Clujul natal, care părea un singuratec, era doar un om ocolit. Era ostracizat pentru că, spre deosebire de alți scriitori ar- deleni — se manifesta ca militant sub faldurile steagului desfășurat de poezii progresiști ai lumii, de gânditorii și lup- tătorii pentru o lume nouă. Era prieten cu poetul Ady Endre, aderece la gru- pareea Clarté, în fruntea căreia se aflau Jean Jaurés, Romain Rolland și Henri Barbusse, publica poezii și poeme în proză în reviste de avangardă și co- labora la Socialismul. Emil Isac a fost primul care, la noi, a iscălit manifestul împotriva războiului lansat de grupul Clarté.

În articolul mai sus amintit, Literații și socialismul — pe care îl păstrez transcris într-un caiet pe coperta căruia am notat Cuvinte fără bătrineță — Emil Isac scria: „...Odinioară se vorbea în lumea literelor cu dispreț de socialism. / Astăzi: / Strunele unse cu ulei șovinist amortesc și „literatul“ fudul, vinător de grații și de bucurii ieftine, ascultă tremurind de emoțiune glasul muncito- rilor. (...) Milioane de oameni săraci nu-și au încă reprezentanții în literatu- ră. / Scriitorii noștri invirtese aceeași manivelă a flașnetei. / Și aceleași cin- tece banale“. În continuare, autorul ve- hementului articol cere scriitorului ro- mân să răspundă „ai cui sintem noi, cei ce simțim bucuria și durerea altora: sintem ai unora, ori sintem ai tuturor?“ Și indemnul către scriitori se incheie cu profeticele cuvinte: „Veniți, grăbiți la izvorul socialismului căci aici este viitorul!“

Cu asemenea articole și cu altele în care oglindea necazurile celor mulți și trudituri exploatați, cu o poezie care și ea era ecoul acelorași suferințe, e de înțeles de ce Emil Isac era privit rău de oficialități — fie ele cezaro-crăiești, fie burghezo-mosierești. Exprimind prin scrisul său năzuințele celor mulți

spre cuvenitul viitor luminos, Emil Isac nu a fost un izolat, cum au căutat să-l înfățișeze cei care erau în obiectivul criticii sale, ci, așa cum s-a arătat, în anii din urmă, de către comentarii opere sale, faptul că era mai actual, îl deosebea net de poezii ardeleni, din generația imediat anterioară și chiar contemporani cu el (Coșbuc, Iosif, Goga). Chiar de la prima sa carte, inti- tulată Poezii. Impresii și suveniri mo- derne, apărută în 1908, Emil Isac ne transmite acel simțămînt de revoltă so- cială care va răzbate din majoritatea scrierilor sale. Poezia Ego homo... (Eu om...), cu care se incheie acea dintii eulgerie, e program și îndemn agitatoric:

V-am spus o doină nouă, jurați de vreți pe ea,
V-am arătat că lumea n-ar fi să fie rea.
Din sufletul meu stors-am dureri ce n-ați simțit.
Cu doina cea mai doină, eu, omul, am venit...

Poetul Emil Isac aducea un fior nou. Erau sfărimate calapoadele eminescien- ne ale epigonilor poetului de geniu. Emil Isac dovedea în pagina tipărită un stil personal, de premergător, — ceea ce chiar criticii (răuvoitori) din acea vreme au recunoscut. Îndrăznelile de acest fel se plătesc... Dar poetul, con- secvent cu sine însuși, n-a demobilizat, n-a trecut la tranzacții, convins fiind de adevărul crezului său — și poetic, și social. Cît privește talentul, chiar el scrisese că: „nu e un merit; este o da- torie față de poporul tău. Nu mulțămiri îți va da, ci trudă“.

Recunoașterea meritată i-a venit a- bia după 23 August 1944. Operele ace- stui poet modern și statornic cetățean democrat, cum îl prezenta Miron Radu Paraschivescu, îngrijitorul și prefațatorul ediției definitive apărute în 1946, au fost aduse la-ndemina maselor de

cititori. Republica l-a cinstit cu titlul de membru corespondent al Aca- demiei.

Emil Isac a avut mărturisita bucu- rie de a trăi în zilele cînd patria noas- tră înainta impetuos pe drumul — atît de iubit de el — al socialismului. Ceea ce a visat ca poet, pentru ceea ce a suferit ca om, se împlinea și sub ochii lui luminoși.

Chiar în lunile cînd era țintuit pe un pat de spital, de o cruntă și nedreaptă suferință, poetul a continuat — cu stoi- cism — să creze. Cu numai trei zile înaintea plecării pe drumul fără în- toarcere, el a trimis revistei Contem- poranul o poezie atunci scrisă, intitulată Cîntec, din care transcriem două strofe:

Numai să mi se desprindă sufletul de trup ușor,
Să nu mă strîngă prea mult moartea în brață.
Să cînte copiii cînd o să mor,
Și raze de soare să-mi cadă pe față.

Fără de mine codrii să înflorească,
Plopi și fagi tot mai înalți să crească
Și din zare vulturii să mă privească. —
Sufletu-mi cu zborul lor să se-nfră- tească.

A fost ultimul său cîntec.

Sașa PANĂ

Poșta redacției

DE VORBĂ DESPRE PROZĂ

C. PERJU — Salonta. Fără îndoia- lă, dv. cunoașteți legile cuvintului scris, știți să construiți o acțiune, un dialog, se simte o undă de ironie apreciabilă în cele patru pagini pe care ni le-ați trimis. Dar ideea este- tică și morală din schița Maimuța este foarte ascunsă, intenția satirică nu se degajă cu claritate și se reține doar grotescul situației. Ceea ce nu e de-ajuns. Cred că aveți destulă putere pentru a încerca o „cheie“ mai la îndemina cititorului.

CONSTANTIN NĂSTURĂȘ — Arad. Evident, fragmentele trimise fac parte dintr-un ciclu autobiografic mai amplu. Este posibil ca în întregul ei, lucrarea să izbutească a fixa conturul unui sat care a fost, al unei lumi care s-a stins o dată cu copilăria autorului. Nimic nu ne îndreptățește să vă descurajăm în acest efort, dar secvențele pe care le avem în față nu reușesc să ne transmită fenomene sau sentimente care să emoționeze. Fapte mărunte care pentru povestitor pot avea o încărcătură emoțională, rămîn sim- ple banalități inerente vârstei și ori- zontului infantil. Inzestrările de na- rator, pe care incontestabil le aveți, se cer completate cu un mai acut spirit de selecție, de pătrundere și generalizare. Tradițiile puternice în genul literar pe care-l practicați, ne obligă pe toți la o mai mare exi- gență.

ANATOLIE PANIȘ — Snagov-sat. Ceea ce surprinde plăcut în poveș- tirile dv. este umorul și o anume spontaneitate stilistică. Dialogul fi- resc, notația scurtă, capabilă să de- finească repede un personaj sau o stare, limba pitorească presărată a- desea cu sugestive expresii folclo- rice, ne îndreptătesc să credem în harul dv. de povestitor. Cu un con- flict mai bine conturat și condus Furt sub stele ar fi fost publica- bilă. De asemenea Lapte de oaie, cu un umor gras și un personaj bine creionat, păcătuiește prin că- derea în vulgaritate. „Mărășești și Naționale“, agreabilă prin portreti- zarea muncitorilor moldoveni, e să- răcită de o idee mai generoasă, de un suport epic substanțial. Celelal- te, prea lungi și excesiv anecdotice. Am impresia că vă lăsați furat de condei; o anume realitate cunos- cută, nu e suficient filtrată și cură- țată de amănunte nesemnificative. V-am sugera o mai mare apropiere de subiecte și conflicte care să lu- mineze caracteristici și aspecte noi ale vieții rurale pe care o cunoaș- teți bine.

ION PĂTRAȘCU — Galicea. „Len- ca“ e prea expozitivă. Procesul în- fățișat de dv este în realitate mult mai complex și cere mijloace lite- rare adecvate.

Nicolae JIANU

În excursie la Cheile Bicazului

Un interesant eveniment astronomic

ECLIPSA DE SOARE DE LA 20 MAI 1966

Cititorii acestor rânduri își amintesc, desigur, de eclipsa totală de Soare, care a avut loc la 15 februarie 1961. Chiar dacă vremea nu a fost favorabilă peste tot, mulți dintre locuitorii părții de sud a țării noastre își amintesc de „noaptea în plină zi” care s-a produs cu această ocazie.

Iată că un fenomen, în parte asemănător, va avea loc în dimineața de 20 mai 1966. Atunci vom fi martorii unei eclipse parțiale de Soare, care se va putea observa de pe tot teritoriul țării noastre.

Explicația fenomenului e bine cunoscută. Luna în drumul ei în jurul Pământului ajunge să treacă exact între Pământ și Soare, umbrindu-ne. Dacă ea acoperă — pentru câteva minute — tot discul Soarelui, eclipsa este totală. Așa ceva vom putea vedea, din nou de la noi, la 11 august 1969. Dacă Soarele este acoperit de Lună numai în parte, eclipsa este parțială.

Se întâmplă uneori ca Luna, trecând exact în dreptul Soarelui, ea să apară ceva mai mică decât Soarele. În acest caz, din Soare mai rămâne vi-

zibil un inel luminos și eclipsa se numește inelară.

Eclipsa de la 20 mai 1966 se va vedea ca inelară în anumite regiuni: Africa de nord, Marea Mediterană, Grecia, Turcia, U.R.S.S. și R.P. Chineză, pe o fâșie lată de câțiva kilometri, ce traversează regiunile menționate. În rest, ea apare ca o eclipsă parțială — caz în care intră și țara noastră.

Dat fiind faptul că noi ne găsim la numai 450 km depărtare de zona inelarității eclipsei, faza maximă va fi foarte importantă. La București, în momentul maximumului, cam 87 la sută din Soare va apare acoperit de Lună; în nordul țării faza va fi ceva mai mică, și anume de 85—86 la sută. Aceasta înseamnă că la maximum fenomenului, din Soare se va vedea o seceră foarte subțire, cu „coarnele” în jos.

Orele la care se vor produce fazele principale, pentru București, sint următoarele: **Inceputul eclipsei:** orele 10,20 de minute și 9 zecimi de minut.

Faza maximă (87 %): orele 11,45 de minute și 5 zecimi de minut.

Sfârșitul eclipsei: orele 13 și 14 minute.

În restul țării orele diferă, dar nu cu mai mult de 7 minute.

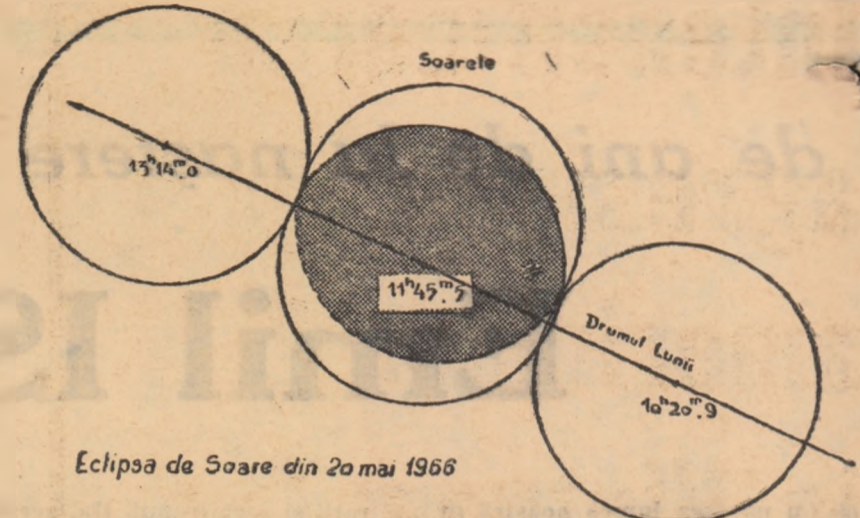
Observația eclipsei se poate face chiar cu ochiul liber, protejat însă de o bucată de geam afumat cu o luminare, o sticlă de sudură sau orice alt obiect transparent și întunecat. *Nu se vor folosi ochelarii de soare, care nu slăbesc lumina Soarelui în suficientă măsură!* În cazul folosirii binocului sau a altor instrumente, imaginea Soarelui, dată de aparat, va fi proiectată pe hirtie albă ținută la 40—50 cm. în spatele aparatului, făcându-se clarul imaginii. *Nu se va privi Soarele direct cu binoclul, deoarece există pericolul distrugerii definitive a ochilor.*

În fine, cei care dispun de aparate fotografice, pot fotografia Soarele eclipsat, folosind o peliculă cât mai puțin sensibilă (ORWO 10 sau 14, ORWO 18) închizând diafragma la maximum (16 sau 22) și folosind un filtru roșu și expuneri scurte (1/500—1/1000). Câteva probe făcute în ajunul fenomenului vor fi indicatori foarte prețioși pentru reușită.

Prevederea din vreme a diferitelor fenomene cerești ne arată, fără putință de tăgadă, capacitatea uriașă a minții omenești de a pătrunde tot mai adânc în tainele Universului, demonstrând prin aceasta că nu există nici o forță supranaturală și că toate fenomenele din lumea ce ne înconjoară se petrec după anumite legi, care, o dată cunoscute, ne dau putință să prevedem cu mult timp înainte desfășurarea acestor fenomene.

Matei ALECSERU

directorul Observatorului
astronomic popular din
București

Eclipsa de Soare din 20 mai 1966

MICĂ ENCICLOPEDIÉ AGRICOLĂ

ALBUMEALĂ. Boală ce se întâlnește de obicei la varză, ridichi ș.a. Se manifestă prin apariția pe frunzele acestor plante a unor pete strălucitoare, cu aspect de smalt. Boala e provocată de niște ciuperci parazite foarte mici ce nu pot fi văzute cu ochiul liber, care aparțin genului *Cystopus*. Se combate prin măsuri agrotehnice (arătură adâncă, prășit, stropit cu substanțe chimice speciale etc.).

ALBUMINOIDE. Substanțe chimice naturale, asemănătoare albușului de ou, care se găsesc în toate celulele plantelor, animalelor și microorganismelor. Aceste substanțe se mai numesc și proteine. Ele au funcții foarte importante în viața tuturor organismelor vii.

ALBURN. Totalitatea straturilor tinere din masă lemnoasă a arborilor situate între inima lemnului și scoarță. Prin alburn se face transportul apei, încărcată cu substanțe hrănitoare minerale, de la rădăcină spre ramuri, frunze și fructe.

ALDRIN. Preparat chimic sub formă de pulbere alb-gălbui, care nu se dizolvă în apă. Este folosit pentru combaterea făcurelor, a dăunătorilor bumbacului și pentru combaterea dăunătorilor din sol în grădinile de legume și zarzavaturi. Acest preparat distruge dăunătorii atât prin venirea acestora în contact cu preparatul respectiv cât și prin pătrunderea acestuia, o dată cu hrana, în corpul dăunătorilor.

ALOGAMIE. Fecundare naturală a florilor unei plante cu polen provenit de la florile altei plante din aceeași specie (ex. meri lonathani cu meri din soiul *Parmen-auriu* etc.). Alogamia se înfăptuiește cu ajutorul insectelor a vântului a omului etc. și duce la sporirea vitalității plantelor.

ALTERNARIOZA. Boală a plantelor provocată de ciuperca microscopică parazită din genul *alternaria*. Este răspândită la cartofi și se caracterizează prin apariția pe frunzele și tuberculele acestora a unor pete de culoare brun-închisă cu zone concentrice. Se combate prin stropirea cartofului cu zeamă bordelează în concentrație de 1 la sută.

Ce să citim

Facerea lumii

„Are lumea început și sfârșit? „Cum s-au format vietățile? „Cine l-a creat pe om? „Iată câteva întrebări la care cititorul, dornic să afle adevărul științific despre lumea înconjurătoare, găsește răspunsuri potrivite în broșura *Face ea lumii*, apărută nu demult în Editura Științifică.

Răspunzând, de pildă, la întrebarea: „Are lumea început și sfârșit?“, autorul demonstrează, pe bază de dovezi concludente, credința desartă în mitul biblic al creației.

Deosebit de interesante și instructive sint concluziile expuse de autor în capitoul „Povestea adevărată a unei povești neadevărate” în care sint prezentate cititorului dovezi despre cauzele care au dat naștere mitului biblic al creației. Citind pe savantul englez J. Bernal, autorul arată că: „primele cărți ale bibliei (în care se vorbește și despre facerea lumii) sint versiuni ale unor vechi legende babilonene sau ale legendelor sumeriene, încă și mai vechi, despre facerea lumii”

Raiul și iadul

Știința ne învață că viața omului, ca și a tuturor

celorlalte vietătoare, începează o dată cu moartea. Mai sint însă oameni creduli care admit totuși că ar exista un suflet nemuritor care, după despărțirea lui de trup, s-ar duce, chipurile, în rai sau în iad. Nimeni nu poate să spună însă unde s-ar afla raiul și iadul. Unii susțin că raiul ar fi undeva în cer, iar iadul — sub pământ. Dar cercetările întreprinse de oamenii de știință arată că cerul nu există, Universul în care trăim fiind fără margini.

Broșura *Raiul și iadul*, apărută în Editura Științifică, lămurește pe înțelesul maselor cum au apărut pe lume credințele despre rai și iad, despre așa-zisa lume de dincolo de mormânt. Ea se ocupă, de asemenea, de descrierea unorra din cele mai caracteristice fenomene ale vieții și demonstrează, în chip grăitor, netermenicita credinței în existența unor forțe supranaturale.

Prezentată sub forma unei discuții dintre autor și câțiva călători dintr-un tren, broșura *Raiul și iadul* oferă cititorilor o lectură pasionantă și instructivă.

Sfatul medicului

ALIMENTAȚIA RAȚIONALĂ

Organismul omului, ca și cel al altor vietătoare, are numeroase funcții vitale ca respirația, circulația sîngelui, digestia, contractia mușchilor și altele, care, pentru a se desfășura, au nevoie de energie. În același timp, organismul consumă — în cursul îndeplinirii acestor funcții — materie proprie, care trebuie înlocuită. Alimentația are rolul ca, prin intermediul diverselor substanțe încorporate, din mediul extern, să stimuleze funcțiile vitale ale organismului. Nu există nici un aliment absolut complet. De aceea, alimentația trebuie să cuprindă un număr cât mai feburit de alimente, atât vegetale cât și animale.

Iată care e, în linii mari, importanța fiecăruia din aceste alimente.

1. **Laptele și brinzeturile** reprezintă cea mai importantă sursă de calciu, foarte valoros prin acțiunea sa mineralizantă. Ele conțin, de asemenea, proteine, vitaminele A, B și K, magneziu și potasiu. Sint alimente de protecție. Un adult trebuie să consume zilnic 250—300 ml lapte și 30—60 g brinză.

2. **Carnea și peștele** sint foarte bogate în proteine și fier de cea mai bună calitate. Conțin, de asemenea, vitaminele PP, B₆, B₁₂. Peștele este alimentul cel mai bogat în iod, de aceea este și foarte indicat în regiunile cu gușă. Favorizind creșterea, mărind capacitatea de efort fizic, avînd un rol în procesele de apărare față de infecții etc., carnea se impune în alimentația noastră. Rația de carne zilnică pentru adolescenți și adulți este de 150—250 g.

3. **Ouăle** conțin proteine, numeroase vitamine A, D, E, B₆, dar sint lipsite de vitamina C. Ele sint bogate în colesterol, de aceea este recomandabil să se limiteze consumul lor pentru persoanele mai în vîrstă. Adulțului i se recomandă 4—5 ouă pe săptămîna.

4. **Legumele și fructele** sint principala sursă de vitamină C. Ele acoperă, într-o mare mă-

sură, nevoia de vitamină A. Conțin calciu, fier, săruri minerale. Au o valoare calorică redusă, fiind foarte bogate în apă. Consumul zilnic recomandat pentru un adult este de 700—750 g legume și fructe, din care 250—300 g cartofi, cam tot atîtea legume și 100—150 g fructe.

5. **Pîinea, cerealele și leguminoasele uscate** constituie o bogată sursă de glucide (zaharuri). Pîinea neagră și intermediară conțin vitaminele B₁, B₂ și B₃ spre deosebire de cea albă care este mult mai săracă în aceste vitamine.

6. **Produsele zaharoase** sint o bună sursă de energie, pe care o eliberează foarte repede organismul în cazuri de efort mai mare (în producție, excursii, sport etc.). Dulciurile, cu excepția prăjiturilor, sint aproape lipsite de vitamine, proteine și calciu, iar dacă sint consumate în cantități prea mari pot provoca nervozitate, oboseală, insomnie, lipsa poftei de mîncare etc.

7. **Grăsimile** conțin vitamina A și D. Au o valoare calorică foarte mare. În timpul iernii, ele fac ca organismul să reziste mai bine la frig. Consumul exagerat de grăsimi duce la obezitate, diabet, boli de inimă etc. Într-o alimentație rațională grăsimile trebuie să figureze în cantitate de 40—50 g pe zi. Pentru ca alimentele să se completeze unele pe altele este necesar ca la mesele principale să alterneze produse de origine animală și vegetală. Este indicat să mîncăm de cel puțin trei ori pe zi, la ore fixe. Micul dejun trebuie luat înainte de începerea lucrului, iar cina va fi luată cu cel puțin două ore înainte de culcare. Rația alimentară trebuie să fie repartizată în așa fel ca partea bogată în proteine (carne, pește, ouă), să fie luată în timpul perioadei de activitate.

Dr. B. PAUL

Intensificarea agresiunii americane în Vietnam

De mai multe ori, în cursul anului trecut și în primele luni ale acestui an, președintele S.U.A. Johnson și alte personalități politice nord-americane au declarat că doresc o reglementare pașnică a situației în Vietnam. Dar — așa cum demonstrează și ultimele evenimente — între vorbele și faptele acestor reprezentanți de seamă ai Administrației S.U.A. există o mare nepotrivire. În timp ce vorbesc de pace, agresorii americani intensifică războiul nedrept în Vietnam. Bombardarea unor centre economice importante din R. D. Vietnam printr-o armată și periferiile orașului Hanoi — capitala țării — și a unor zone din apropierea portului Haiphong; atacurile armate tot mai masive întreprinse împotriva patrioților sud-vietnamezi, ca și trimiterea de noi unități militare în Vietnamul de sud, sînt dovezi grăitoare în acest sens.

Numai că, socotelile de acasă ale agresorilor americani nu se potrivesc cu realitățile de la fața locului din Vietnam. Încercările lor de a infringe, prin forța armelor, upă dreaptă pentru libertate, independență și unitate a poporului vietnamez înregistrează mereu eșecuri după eșecuri. Pierderile suferite de trupele aflate la dispoziția guvernului marionetă de la Saigon (trupe americane, australiene, sud-vietnameze, sud-coreene) sînt din ce în ce mai mari. Așa, de pildă, numai în ultimele trei luni de acest an — după cum arată agenția de presă Eliberarea — forțele patriotice sud-vietnameze au scos din apă peste 87 000 de militari ai regimului de la Saigon.

Lansînd raidurile aeriene împotriva R.D. Vietnam, agresorii americani sperau să intimideze poporul vietnamez, să zădărnicească construirea socialismului în Vietnamul de nord. Faptele arată însă tocmai contrariul, se spune într-un recent comunicat dat la o conferință de presă de înaltul comandament al Armatei populare vietnameze. Peste 1 000 de avioane americane ultramoderne au fost doborîte în nord, zeci de piloți americani au fost omorîți sau capturați și alte mii de avioane au fost doborîte sau distruse pe sol în Vietnamul de sud. Războiul din Vietnam — așa cum arăta nu demult secretarul general al O.N.U., U. Thant, în cursul vizitelor făcute la Londra și Paris — îngrijorează opinia publică internațională. Acest război provoacă îngrijorări și nemulțumiri și în rîndul cercurilor progresiste din S.U.A. Vorbînd de pildă despre acest război, senatorul american Fulbright spune: „S.U.A. au început să dea semne de aceeași îngîmfare fatală, de aceeași dorință de extindere a puterii care a dus la ruina unor mari puteri militare, cum au fost Grecia antică, Franța napoleoniană și Germania hitleristă”.

Stă, desigur, la îndemina agresorilor americani de a intensifica războiul din Vietnam. Realitățile istorice dovedesc însă că ei nu vor putea cîștiga nici cînd acest război nedrept, că orice încercare a lor de a infringe năzuințele spre unitate, libertate și independență ale poporului vietnamez va eșua. Poporul vietnamez este hotărît să lupte pînă la cucerirea victoriei definitive și el va obține această victorie pentru că, așa cum se arată în Declarația adoptată la cea de-a treia sesiune a Adunării Naționale a R. D. Vietnam, poporul vietnamez are dreptatea de partea sa, are o linie politică și militară justă, este însușit de un patriotism fierbinte, de tradiția luptei eroice împotriva agresiunii.

S. LAZĂR

În Zanzibarul de azi

Zanzibarul, această mică țară insulară de la extremitatea răsăriteană a Africii, era cunoscut înainte vreme mai ales ca o regiune exotică în care își luau ochii splendidele palate ale sultanilor stăpînitoresc ai țării, cu haremurile lor și cu somptuasele recepții la care luau parte bogătașii care trăiau în huzur. Cît despre oamenii de rînd, aceștia trăiau de o mie de ani, de cînd s-a temeinicit Zanzibarul ca stat, într-o mizerie cumplită, exploatați la sînge de cirmuitoari.

La sfîrșitul anului 1963, Zanzibarul (din 1890 protectorat al Angliei) a devenit independent. O lună mai tîrziu, poporul țării a răsturnat regimul sultanului și a proclamat republica. După alte trei luni, Zanzibarul, animat de idealurile unității africane, s-a unit cu Tanganika, țara vecină, și astfel a apărut, pe harta Africii, Tanzania.

În rîstimpul celor doi ani care au trecut de atunci, în Zanzibar s-au făcut multe pentru propășirea țării. Înainte de toate s-a început cu ceea ce era mai important și anume cu reorganizarea radicală a agriculturii, temelia economiei țării. În acest scop a fost efectuată o reformă agrară. Pămîntul a fost naționalizat, guvernul orientîndu-se spre transformarea marilor plantații particulare în ferme de stat. Totodată au fost expropriate și proprietățile com-

unei britanice „Zanzibar Clove Growders Association”, care a exploatat ani în șir populația țării, controlînd producția și desfacerea cuișoarelor, destinate exportului.

Cooperativele agricole care au luat ființă aici și al căror număr se apropie de 300, stăpînesc circa 10 000 hectare de pămînt. În același timp, în fiecare lună, circa 2 000 de țărani fără pămînt primesc în folosință personală loturi de 1,2 ha; și această operație se va continua pînă cînd vor căpăta pămînt toți cei care lucrează pămîntul, cum a declarat Abeid Karume, prim vicepreședinte al Tanzaniei și președinte al Zanzibarului. Cît privește cooperativele proaspăt înființate, guvernul le dă tot sprijinul, trimițîndu-le semințe, îngrășăminte, specialiști agricoli.

În perioada de stăpînire colonială aici totul era subordonat producției de cuișoare, pentru care se alegeau cele mai bune terenuri. Țăranilor li se interzicea să cultive altceva. Și în prezent acestei culturi i se acordă atenția cuvenită, pentru că din ea trăiește majoritatea populației, dar totodată se iau măsuri susținute pentru lichidarea unei atari specializări înguste. În această direcție s-au și obținut unele succese în ceea ce privește producția de orez, principalul produs alimentar al populației locale.

Anul trecut s-au însămînțat cu orez peste 10 000 hectare de pămînt, realizîndu-se o recoltă de circa 21 000 tone, aproape de două ori mai mult decît era planificat. Cu ajutorul guvernului, care finanțează construirea de sisteme de irigație, au luat ființă cîteva ferme (în regiunea Djambiani) care cultivă porumb și trestie de zahăr.

De asemenea, țărani sînt ajutați să cultive bananieri și cartofi dulci, și se fac experiențe cu culturi de cafea și cacao. Au luat ființă și primele ferme de păsări și cooperative de creștere a animalelor.

În țară au apărut primele întreprinderi industriale care lucrează cu materii prime agricole. Așa sînt bunăoară, fabrica de decorticat orez din Mahonda și întreprinderile de prelucrare a coprei. Întreprinderile acestea sînt proprietate a statului, la fel ca și vechile uzine și fabrici ce au aparținut mai înainte englezilor și bogătașilor localnici, și care au fost naționalizate.

Trecerea întreprinderilor industriale în proprietatea statului, ca și reforma agrară, așa cum se spune într-o declarație a partidului de guvernămînt „Afri-Shirazi”, pun temelii economice ale noului Zanzibar.

I. Block

Recoltă bogată de orez în Zanzibar

De pretutindeni

Jules Verne — visătorul realist

Implinindu-se, recent, 100 de ani de la apariția primei cărți de călătorii fantastice scrisă de Jules Verne, scriitor atît de îndrăgit în lumea întreagă, la Paris s-a organizat luna Jules Verne. Cu această ocazie s-au reeditat 10 din romanele renumitului scriitor, într-un tiraj total de un milion de exemplare. Pe Champs-Élysées s-a deschis o expoziție, cuprinzînd manuscrise ale scriitorului, ilustrații care au împodobit ediții mai vechi ale romanelor sale etc.

Născut la 8 februarie 1828, Jules Verne a fost adînc pătruns de ideile cele mai moderne al timpului său. El considera că descoperirile științei și cuceririle tehnicii deschid calea

către progres. Adevărat fondator al romanelor științifico-fantastice moderne, Verne și-a cucerit contemporanii prin imaginea pe care a dat-o viitorului, fără să se depărteze de realitățile științifice ale epocii sale.

În anul 1892, Jules Verne a fost în țara noastră. Romanul său *Castelul din Carpați*, a cărei acțiune este localizată în munții Retezatului în apropierea trecătorii Vulcan, este rodul documentării scriitorului asupra istoriei și vieții românilor.

Hibernarea artificială

Hibernarea este o stare de viață latentă, un fel de somn, a unor animale în timpul iernii. Această stare se caracterizează prin scăderea temperaturii corpului și prin încetinirea proceselor de metabolism, adică a

schimbului pe care organismul îl întreține cu mediul înconjurător. Printre animalele care hibernează se numără: ariciul, popîndăul, ursul și altele.

Medicul american Leonard Axelrod a reușit însă să facă să hiberneze animale care de obicei nu cad în letargie în timpul iernii. În acest scop, el a injectat animalelor de experiență o substanță extrasă din creierul animalelor care hibernează.

În afară de aceasta, dr. Axelrod a reușit să modifice ritmul biologic intern al unor mamifere în așa fel, încît să le apară în plină vară fenomene organice caracteristice pentru timpul de iarnă.

Această descoperire are o mare importanță pentru medicină, deoarece substanța extrasă din creierul animalelor care hibernează ar putea fi utilizată în chirurgie, precum și la provocarea hibernării la cosmonauți, oameni care întreprind zboruri interplanetare. S-a stabilit că hibernarea este un mijloc natural de întinerire. De pildă, la animalele care cad iarna în letargie, funcțiile vitale se încetinesc, din care cauză animalele respective trăiesc de 5—20 de ori mai mult decît speciile înrudite care nu hibernează.

Lacul Ohrida: un adevărat muzeu viu

În regiunea de sud-vest a Iugoslaviei se găsește lacul Ohrida, avînd o lungime de 30 km, o lățime de 10 km și o adîncime de pînă la 300 m. Lacul s-a format înaintea erei glaciare, prin scufundarea straturilor de rocă și, spre deosebire de alte lacuri datînd din aceeași epocă, s-a menținut fără a seca. Datorită acestui fapt, originea unor viețuitoare din acest lac se pierde în negura vremurilor, în lacul Ohrida găsindu-se unele viețuitoare dispărute cu milioane de ani în urmă din celelalte lacuri ale Europei.

Nailon obținut cu ajutorul energiei solare

La Centrul de cercetări științifice din Republica Arabă Unită, s-a construit o instalație experimentală pentru obținerea nailonului din țitei, cu ajutorul energiei solare. Uzina, care va funcționa pe acest principiu, va fi construită la Assuan și va fi prima întreprindere din lume care utilizează energia solară pentru producția nailonului. Se știe că în Egipt aproape toate zilele anului sînt însorite.

DOUA MUSCULITE INTR-UN GALANTAR

(Film de scurt metraj)

A cțiunea se petrece pe platourile... cu salam și salată ale bufetului „Stejarul” din satul Malu, raionul Urziceni.

— Oh, ce surpriză! Sinteți de mult aici în galantar?

— Ieri dimineață am picat.

— Cu cel de Sibiu?

— Nu! Cu cel de 32,75. La cel de Sibiu n-am mai găsit locuri.

— E adevărat! Sibiul vine mai rar! De aceea e atât de aglomerat.

— Dumneavoastră ați venit înaintea mea, nu? Vă văd mai bronzată.

— Zău? Se cunoaște? Am făcut ieri plaje la grătar pe două fripturi.

— Singurică?

— Cuc. Bărbatu-meu s-a reprofilat pe dulciuri. M-a părăsit pentru o napolitană.

— Vă-nteleg! Și al meu e la fel. Nu-i de ajuns că are diabet. S-a apucat să facă ochi dulci unei savarine... Se ambalase dumnealui... Vroia să fugă cu ea, la pachet... acasă!

— Și? Și?

— Și... nu i-a mers. I-am spus: De mine să știi, nu scapi nici în gaură de schweitzer.

— (oftind) Noi am terminat. Săptămîna trecută am avut ultima înfățișare la bufetul tribunalului (plinge).

— Nu mai bizii. Nu merită! Și acum ce aveți de gând?

— (indiferentă) Acum mă refac! De asta am venit aici să uit, să petrec...

— Intr-adevăr! Am auzit că aici, în galantarul acesta, avem toate condițiile.

— Da! Față de celelalte galantare de... odihnă, aici la noi se zice că e cel mai bine. E liniște!...

— Totuși, cam multă lume, nu găsiți?

— A! Unele sînt din seria trecută! Nu le-a mai venit să plece!

— Ce-am pătit azi noapte! Nici n-am avut loc să mîntorc. Am dormit pe-o costiță.

— Vai, dacă știam! Chiar lingă mine aveam două antricoate libere...

— Mulțumesc! Nu sînt oboșită!

— Atunci, nu vreți să urcăm împreună la cota 1400... grame Păltiniș? E un aer acolo ș-o priveliște... Cîț vezi cu ochii, numai platouri: salată de boeuf, icre, măslina și alte frumuseți neatînse încă de mina omului.

— Minunat!

— Atunci ce mai stăm? Hai s-o roim.

— Un moment te rog! Să-mi iau fiș-fișul. E cam rece aici.

— De la chifteluțe! Sînt de alaltăieri.

— Și diseară, mergem la bal!

— Zău? Se dă un bal?

— Da! Responsabilul dă un bal mare!

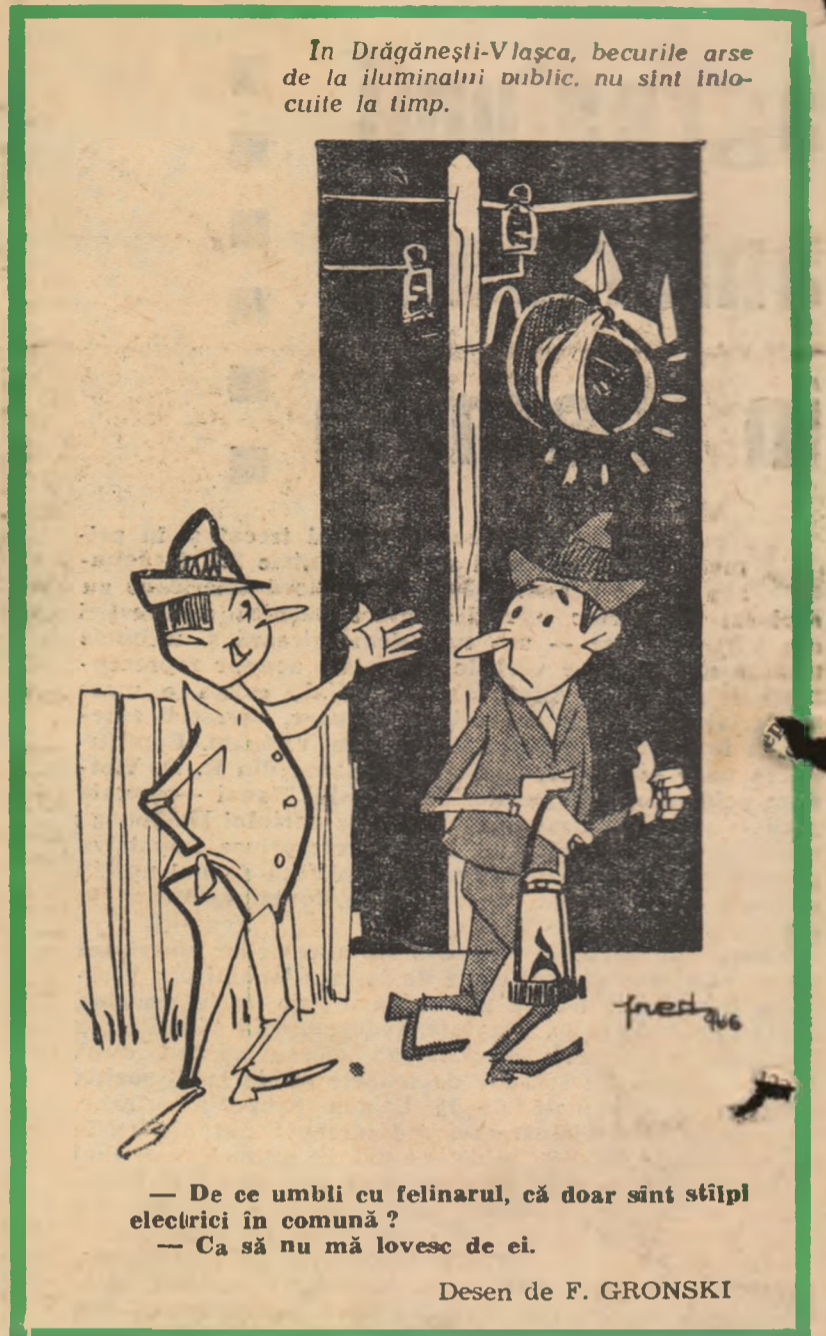
— Vine lume multă?

— Da! Toată lumea e prezentă!

— Vine și Sanepidul?

— Nu cred! Că responsabilul e certat cu... igiena.

Silviu GEORGESCU
Grigore POP

— De ce umbli cu felinarul, că doar sînt stîlpi electrice în comună?
— Ca să nu mă lovesc de ei.

Desen de F. GRONSKI

La filiala O.N.T. din Rimnicu Vilcea, într-o zi de vîrf:

— Tovarășe, o lămurire te rog. Vrem să organizăm o excursie.

— Sinteți un colectiv mai mare?

— Mare, cît o sală de cîmin cultural.

— Dar ce legătură are cîminul cultural cu excursia?

— Noi nu organizăm călătorii pe hartă.

— De astea se fac la noi la cîmin. Vrem filme.

— Pentru filme turistice adresați-vă secției raionale de cineficare. Aici este filială O.N.T.

— Secției ne-am adresat, însă deocamdată fără folos.

— Știu sigur că au filme turistice în depozit.

— Nu despre filme turistice e vorba.

— Omule, nu mă ține de vorbă că-i multă lume aici. Vreți sau nu excursie?

— Vrem.

— Cîte persoane?

Traseu inedit

— Cam cîte intră într-un cîmin cultural.

— Iar începi? Mie spune-mi care-i traseul.

— Asta nu depinde de mine.

— Dar de cine?

— De operatorul cinematografic.

— El este organizatorul excursiei?

— Da, din cauza lui o facem.

— Și nu v-a spus cam ce traseu are de gând să aleagă?

— Păi pe la Tilmaciu-Sibiu, Brezoi, Robeni...

— Punctul de plecare unde să fie?

— La noi, în satul Balota.

— Inedit traseu. Nu l-a mai solicitat nimeni. Și ce vreți să vedeți?

— Filme.

— ?!! Am impresia că îți cam bați joc de mine.

— De noi își bate joc operatorul Ion Sima din Racovița. După planificare ar trebui să ruleze filme de două ori pe săptămîna la noi în sat. Or, el vine din an în paște. În schimb bate mai mult comunele pe care vi le-am spus.

— Și noi cu ce putem să vă ajutăm?

— Păi dacă nu vine Ion la Balota, ne ducem noi pe urmele lui.

— Acum am înțeles de ce vreți să plecați în excursie. Oare asta este singura soluție?...

La această întrebare ar trebui să răspundă președintele sfatului și directorul cîminului cultural comunal care deocamdată sînt... spectatori.

ANDREMIR

Epigrame

Remiza pentru pompieri de la C.A.P. Șoșdea-Deta stă demult neterminată.

De ce ploaia curge-n voie
În remiză, nu ne scapă:
Pompierii — la nevoie —
Nu fac treabă fără apă.

La C.A.P. Drăgănești-Olt, însămintatul mazărei s-a făcut neglijent pe unele suprafețe.

Mazărea, semănătorii
N-au vrut în pămînt s-o
pună

Ca să vadă trecătorii
Că sămînța este bună.

Drumul din Gheojdeanca-Teleajen este în stare foarte proastă.

Pe șoseaua de aci
Ștrăjuită de-nalți plopi,
Oricît de deștept ai fi,
N-ai ce face: dai în gropi.

V. D. POPA

ARGUMENTE ȘTIINȚIFICE

De obicei, la comune, bibliotecile se află la un loc cu căminele culturale. Stau în același local, sub același acoperămint și toată lumea găsește această rînduială foarte bună.

Așa stăteau lucrurile și în comuna Florești, din raionul Titu, unde biblioteca era soră siameză cu cîminul și unde această fuziune convenea tuturor. Numai tovarășului Radu Andrei, președintele sfatului popular comunal, nu i-a convenit. Dumnealui, fiind informat că pretutindeni în lume se fac operații de separare a fraților siamezi, a luat hotărîrea să despartă biblioteca de cîmin. Dar, ca să nu hotărăscă de unul singur, a procurat o oglindă octogonală și s-a postat în mijlocul ei. Consultîndu-se apoi cu cei opt tovarășii pe care-i vedea în oglindă, a ajuns la concluzia că biblioteca trebuie mutată într-o încăpere de peste drum, iar în locul bibliotecii trebuie adus un punct farmaceutic. Zis și făcut. Degeaba a protestat directorul cîminului, degeaba a suspinat biata bibliotecară. Te poți împotrivi unei hotărîri ce oglindește voința și înțelepciunea a nouă tovarășii?

După ce operația a fost făcută întocmai, iar comitetul raional de cultură și artă s-a văzut pus în fața faptului implinit, tovarășul Radu Andrei și-a motivat isprava cu următoarele argumente științifice:

1. Dacă, la spectacolele brigăzii artistice de agitație, cineva moare de ris, poate fi scos imediat din sala cîminului cultural și transpor-

tat alături la punctul farmaceutic, pentru a fi readus la viață cu cele mai eficiente medicamente.

2. Dacă, dimpotrivă, la vreo conferință plictisită auditorii capătă migre pot trece imediat la punctul farmaceutic ca să ia anti-nevralgice.

3. Soliștii vocali răgușiți pot cere oricînd să li se facă badijonaaje adecvate.

Acestea sînt numai cîteva din avantajele de care se bucură artiștii amatori și spectatorii. Există însă cel puțin tot atitea avantaje de care se bucură sătenii care vin direct la punctul farmaceutic:

1. Intrucît se știe că risul îngrășă, untura de pește poate fi înlocuită cu un cuplet umoristic debitat pe scena de alături.

2. În unele maladii, muzica ameliorează starea bolnavilor care pot asculta deci cu încredere taraful și corul cîminului cultural (melote-rapia cu doine de jale, care ar prilejui stări sufletești depresive, fiind desigur contraindicată).

3. Reumaticilor care vin după saliform li se poate recomanda să joace în echipa de dansuri, intrucît și mișcarea face bine.

Față de aceste argumente și avînd în vedere că tovarășul președinte tot este pus pe experiențe, îi sugerăm și noi următoarele schimbări: să mute dispensarul la bufet, oficiul poștal la magazinul universal, fierăria la croitorie și, de ce nu, pentru evitarea durerilor de cap, biblioteca la... punctul farmaceutic

N. CULCEA